

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29

04 травня 2023 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 18

Заслухавши та обговоривши інформацію Голови Ради суддів України Моніча Б.С. про Концепцію розвитку комунікаційної політики судової влади, відповідно до статті 133 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положення про Раду суддів України, затвердженого X позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), Рада суддів України

в и р і ш и л а:

1. Інформацію Голови Ради суддів України Моніча Б.С. про Концепцію розвитку комунікаційної політики судової влади взяти до відома.
2. Схвалити проект Концепції розвитку комунікаційної політики судової влади, що додається.
3. Надіслати проект Концепції розвитку комунікаційної політики судової влади в апеляційні суди України (для обговорення в межах апеляційних округів), у Вищу раду правосуддя, Вищу кваліфікаційну комісію суддів України, Верховний Суд, Вищий антикорупційний суд, Державну судову адміністрацію України, Службу судової охорони, Національну школу суддів України для обговорення та надання пропозицій.
4. Утворити робочу групу з доопрацювання Концепції розвитку комунікаційної політики судової влади у наступному складі:
  - від Ради суддів України
    - Моніч Богдан Сильвестрович – Голова Ради суддів України, суддя Сьомого апеляційного адміністративного суду;
    - Чорна Валерія Вікторівна – член Ради суддів України, суддя Вищого антикорупційного суду;
    - Потапенко Андрій Вікторович – член Ради суддів України, суддя Ржищевського міського суду Київської області;
  - від Вищої ради правосуддя – до двох осіб (за згодою);
  - від Вищої кваліфікаційної комісії суддів України – до двох осіб (за згодою);
  - від Верховного Суду – до двох осіб (за згодою);
  - від Вищого антикорупційного суду – одна особа (за згодою);
  - від Державної судової адміністрації України – до двох осіб (за згодою);
  - від Національної школи суддів України – до двох осіб (за згодою).

Голова
Ради суддів України

Б.С. Моніч

ПРОЕКТ

**Концепція розвитку
комунікаційної
політики
судової влади**

2023

Зміст

Вступ.

I. Загальні положення

Стаття 1 Мета та завдання Концепції

Стаття 2 Визначення основних понять

Стаття 3 Основні принципи комунікаційної політики судової гілки влади.

II. Організаційно-структурні аспекти комунікації

Стаття 4 Відповідальні суб'єкти комунікації

Стаття 5 Загальні засади комунікації судів

Стаття 6 Права та обов'язки судді-речника.

Стаття 7 Права та обов'язки суддів, які відправляють правосуддя

Стаття 8 Особливості утворення прес-центрів/прес-служб судів, їх права та обов'язки

Стаття 9 Організація взаємодії між судами різних інстанцій

Стаття 10 Роль Ради суддів України у координації дій з реалізації комунікаційної політики судів

Стаття 11 Створення інфо-медіа центрів

Стаття 12 Єдиний веб-портал судової гілки влади

Розділ III. Професійні стандарти та навчання з комунікації

Стаття 13. Роль суддів-речників та осіб, відповідальних за комунікацію

Стаття 14. Навчання та сертифікація судових працівників з комунікації

Стаття 15. Розвиток культури комунікації в середовищі судової гілки

Розділ IV. Забезпечення ефективної комунікації з громадськістю

Стаття 16. Канали комунікації з громадськістю

Стаття 17. Взаємодія з ЗМІ та іншими медіа-платформами

Стаття 18. Організація громадських консультацій та зустрічей

Розділ V. Моніторинг та оцінка ефективності комунікаційної політики

Стаття 19. Встановлення критеріїв та показників ефективності комунікації

Стаття 20. Регулярне проведення соціологічних досліджень та аналізу зворотного зв'язку

Стаття 21. Звітність та контроль за виконанням комунікаційної політики

Розділ VI Фінансування та ресурсне забезпечення

Стаття 22. Пріоритети бюджетування комунікаційних заходів

Стаття 23. Залучення додаткових ресурсів та партнерств

Стаття 24. Підтримка двосторонніх та регіональних контактів у сфері судової комунікації

Стаття 25. Міжнародне співробітництво та обмін досвідом

Стаття 26. Механізми перегляду та актуалізації комунікаційної політики судової гілки влади

Вступ

В рамках реалізації Стратегічного плану розвитку судової системи України на 2013-2015 роки, Рішенням Ради суддів України від 8 серпня 2014 року № 9 створено Прес-центр судової влади України.

Основними завданнями, що стояли перед Прес-центром судової влади України було вчинення дій з метою гармонізації відносин судової влади та суспільства, забезпечення оперативного та об'єктивного висвітлення у засобах масової інформації та на офіційному веб-порталі "Судова влада України", забезпечення дотримання судами відкритості та прозорості діяльності, демократичних стандартів комунікації зі ЗМІ, громадськістю, а також координація діяльності прес-служб та прес-секретарів судів, надання їм організаційної та методичної допомоги тощо.

Рішенням Ради суддів України від 12 березня 2015 року № 14 схвалено рекомендації міжнародної конференції "Зміцнення довіри до судової гілки влади через покращення комунікації" та ухвалено рішення направити дані Рекомендації для застосування у суди загальної юрисдикції.

В період з 2015 по 2017 роки фахівцями Пресцентру судової влади, який діяв при Раді суддів України було розроблено програму навчання для прессекретарів та суддів-спікерів в судах. Організовано та проведено 4 тури навчань по всій Україні. Загалом участь в навчальних заходах взяло 393 судді-спікера/ки з регіональних судів та 323 прессекретаря.

За ці роки:

- прес-центр судової влади налагодив роботу із засобами масової інформації та належну координацію діяльності з прес-секретарями судів;
- у кожному суді обрано суддю-спікера (у місцевих судах – не менше одного судді, в апеляційних – не менше двох суддів, у вищих спеціалізованих судах та Верховному Суді – не менше одного);
- громадськість та представники ЗМІ через веб-сайти судів повідомлялися про призначення до розгляду судом справ, до яких є підвищений інтерес з боку громадськості; за наслідками розгляду таких справ проводились різні комунікаційні заходи;
- запроваджено інструмент онлайн-трансляцій судових засідань;
- налагоджено комунікацію судів із ЗМІ на регіональному рівні;
- реалізовано модель обласного судового інфо-медіа центру на прикладі Судового інфо-медіа центру Хмельницької області.

Рішенням Ради суддів України від 08 червня 2017 року №37 рекомендовано судам у всіх областях України вжити заходи задля організації обласних судових інфо-медіа центрів на прикладі Судового інфо-медіа центру Хмельницької області.

В лютому 2017-го був підписаний Меморандум про взаємодію і співпрацю інституцій системи правосуддя щодо вдосконалення комунікації між судовими органами, забезпечення прозорості та відкритої діяльності Феміди й узгодженої та послідовної її комунікації зі ЗМІ й суспільством, а Прес-центр судової влади було передано до Вищої ради правосуддя.

Практична реалізація Меморандуму показала, що різні органи та установи системи правосуддя мають свої специфічні завдання.

Так, Вища рада правосуддя (ВРП) – є незалежним колегіальним органом, який забезпечує формування та здійснює контроль за діяльністю суддів, а також гарантує їх

незалежність. ВРП має право призначати, переводити та звільняти суддів, а також розглядати дисциплінарні справи щодо суддів.

Рада суддів України (РСУ) – є вищим органом суддівського самоврядування у період між з'їздами суддів, який здійснює захист професійних інтересів суддів та вирішує питання внутрішньої діяльності судів відповідно до закону.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України (ВККСУ) – є колегіальним органом, який забезпечує кваліфікаційне відбору суддів та формування кадрового резерву. ВККСУ також здійснює первинне кваліфікаційне оцінювання суддів на відповідність їх займаній посаді. Функціонує як допоміжний орган при ВРП.

Національна школа суддів України – (НШСУ) є державною установою із спеціальним статусом у системі правосуддя, яка забезпечує підготовку висококваліфікованих кадрів для системи правосуддя та здійснює науково-дослідну діяльність, забезпечує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації суддів, судових працівників та інших спеціалістів у сфері правосуддя. Це включає проведення тренінгів, семінарів, конференцій та інших заходів, спрямованих на розвиток професійних навичок та знань. Утворюється при Вищій кваліфікаційній комісії суддів України і здійснює свою діяльність відповідно до цього Закону та статуту, затвердженого Вищою кваліфікаційною комісією суддів України

Державна судова адміністрація (ДСА) – здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади у межах повноважень, установлених законом.

Служба судової охорони (ССО) – забезпечує безпеку та охорону судових приміщень, суддів та працівників суду, учасників судового процесу та інших осіб, які перебувають на території суду. ССО також відповідає за організацію та забезпечення дотримання правил внутрішнього режиму в судових установах.

Суди України – суди різних інстанцій та юрисдикцій забезпечують здійснення правосуддя в країні та є основою Української судової системи та уособленням судової гілки влади.

З огляду на специфічні завдання та компетенції різних органів судової гілки влади України, єдиний центр комунікації може не завжди бути можливим або ефективним. Кожна інституція має впроваджувати комунікаційну політику на своєму рівні, забезпечуючи відкритість та доступність інформації для громадян та інших зацікавлених сторін.

Органи та установи судової влади, такі як ВРП, ВККСУ, РСУ, ДСА, НШСУ та ССО мають відповідати за комунікацію у своїй сфері діяльності, надаючи інформацію про свої рішення, заходи та діяльність. Це допомагає забезпечити прозорість роботи цих органів та підвищує довіру до судової системи.

У випадках, коли певні питання стосуються судової гілки влади в цілому, координація комунікаційних зусиль між різними органами може бути необхідною для забезпечення одностайної позиції та ефективної комунікації з громадськістю та ЗМІ.

Основна ж комунікація, яка стосується щоденної роботи судів, має відбуватися на рівні конкретних судових інстанцій, які розглядають справи. Це включає інформацію про розглянуті справи, прийняті рішення та інші аспекти судового процесу. Такий підхід до комунікації сприятиме забезпеченню доступу до інформації про судові рішення та прозорості судової системи для громадян та інших зацікавлених сторін.

Враховуючи викладене, слід прийти до думки, що кожен орган та установа судової гілки влади, кожен суд має мати свій власний сайт, де можна знайти актуальну інформацію про їх діяльність та рішення, прийняті цими органами.

При цьому доречним може бути створення єдиного веб-порталу судової гілки влади задля спрощення доступу до інформації про діяльність центральних установ правосуддя та судів на різних рівнях та в межах певних регіонів. Адміністрування порталу може здійснюватися представниками різних органів та систем правосуддя в межах відповідних розділів, що відведені для них.

Оскільки суди в основному комунікують через суддів-спікерів, які обираються органами суддівського самоврядування, роль РСУ з огляду на її специфічні завдання з організації роботи судів може бути важливою у координації комунікації між різними судами. Це може включати розробку та реалізацію єдиної комунікаційної стратегії для судів, надання методичної допомоги судам та суддям-спікерам, а також забезпечення належного рівня координації між різними судами, особливо коли те чи інше судове рішення набуває розголосу і потреба комунікації в короткі строки виходить з місцевого на регіональний або загальнодержавний рівень.

Переосмислення роботи з комунікації в судовій гілці влади може включати зміну структури та ролей працівників, які відповідають за забезпечення зв'язку з громадськістю, ЗМІ та іншими зацікавленими сторонами. У цьому контексті доречним виглядає передача функцій прес-служб судів на помічників суддів-спікерів з питань комунікації. Помічники суддів-спікерів з питань комунікації будуть безпосередньо підпорядковані суддям-спікерам, що сприятиме ефективнішій координації та співпраці між ними у процесі взаємодії з громадськістю та ЗМІ. З урахуванням того, що заробітна плата помічників суддів є вищою, ніж у прес-секретарів, судова гілка влади матиме можливість приваблювати більш кваліфікованих кадрів для виконання завдань з комунікації. Помічники суддів-спікерів з питань комунікації будуть безпосередньо відповідальні перед суддями-спікерами за якість та ефективність роботи з комунікації, що сприятиме більшій зосередженості на досягненні результатів та відповідності сучасним вимогам. Впровадження помічників суддів-спікерів з питань комунікації може спростити процеси управління інформаційними потоками, оскільки судді-спікер та його помічник будуть працювати разом у постійному контакті, що забезпечить швидке реагування на події та зміни ситуації.

I. Загальні положення

Стаття 1 Мета та завдання Концепції

1. Основною метою Концепції є забезпечення відкритості, прозорості та доступності інформації про діяльність судової гілки влади, підвищенні рівня довіри до судової гілки влади й розуміння сутності та принципів роботи судових органів за допомогою висвітлення інформації про діяльність судової гілки влади із залученням ЗМІ, громадян та інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів).

2. Завданнями Концепції є:

Розробка та впровадження єдиної системи комунікації для всіх органів та установ судової гілки влади задля забезпечення належної координації та взаємодії.

Підвищення рівня відкритості та доступності інформації про діяльність судів, про ухвалені судові рішення та про інші аспекти роботи судової гілки влади для стейкхолдерів.

Розробка та впровадження ефективних механізмів зворотнього зв'язку з громадськістю, що дозволяє оперативно реагувати на запити стейкхолдерів щодо питань діяльності судової гілки влади.

Використання сучасних комунікаційних технологій та платформ для забезпечення широкого охоплення аудиторії та високої якості надання інформації.

Підвищення професійної компетентності та навичок співробітників органів судової гілки влади у сфері комунікацій, надання їм необхідної підготовки та підтримки.

Організація та проведення регулярних інформаційних заходів, таких як прес-конференції, круглі столи, вебінари, що сприятимуть підвищенню обізнаності громадськості з питань діяльності судової гілки влади.

Розробка інформаційно-освітніх програм та матеріалів, спрямованих на підвищення правової культури населення та зміцнення довіри до судової гілки влади.

Забезпечення моніторингу та оцінки ефективності комунікаційної стратегії, внесення корективів та її вдосконалення відповідно до виявлених потреб та змін у відносинах між судовою владою та суспільством.

Розробка та впровадження програми взаємодії з ЗМІ та іншими стейкхолдерами, спрямованої на підтримку позитивного іміджу судової гілки влади та підвищення рівня довіри до її діяльності.

Формування партнерства із ЗМІ, громадськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами для спільної реалізації проектів та ініціатив, спрямованих на підвищення якості судової комунікації.

Стаття 2 Визначення основних понять

1. У цій Концепції основні поняття вживаються у таких значеннях:

Комунікація судової гілки влади – процес обміну інформацією між судовою владою та основними стейкхолдерами з метою забезпечення відкритості, прозорості та доступності інформації про діяльність судової гілки влади, підвищенні рівня довіри до судової гілки влади та розуміння сутності та принципів роботи судових органів, сприйняття та розуміння певних питань, ухвалених рішень або ситуації.

Стейкхолдери – ЗМІ, громадськість, громадяни, та інші особи або організації, які мають прямий або опосередкований інтерес в отриманні інформації про діяльності судової гілки влади з точки зору її результатів та впливу на суспільний інтерес, в тому числі і в межах певних цільових аудиторій.

Цільова аудиторія – група осіб, до якої спрямовані комунікаційні зусилля судової гілки влади та стейкхолдерів, включаючи громадян, ЗМІ, представників правозахисних організацій, юристів, громадськості та інші зацікавлених сторін.

Засоби масової інформації – засоби для збору, обробки та поширення інформації цільовим аудиторіям, такі як газети, журнали, телебачення, радіо, Інтернет-засоби тощо.

Соціальні медіа – це онлайн-платформи, які дозволяють користувачам створювати та обмінюватися вмістом, спілкуватися та взаємодіяти з іншими користувачами, в тому числі з медіа- та органами судової влади.

Громадськість – це сукупність людей, груп, організацій (активісти, журналісти, правозахисні організації, представники бізнесу тощо), які мають певний інтерес до певної сфери діяльності та беруть участь в процесах, що пов'язані з нею.

Види комунікації – комунікація за видами поділяється на зовнішню та внутрішню.

Зовнішня комунікація – це процес передачі інформації, ідей, думок, відчуттів та переконань від судової влади до стейкхолдерів та відповідних цільових аудиторій.

Внутрішня комунікація – це процес передачі інформації, ідей, думок, знань між різними структурними підрозділами, органами та особами, які працюють у судовій гілці влади задля забезпечення ефективного обміну такою інформацією, координації дій, розвитку корпоративної культури, поширення найкращих практик комунікаційної

діяльності, підтримки співпраці між різними судами, органами, установами та співробітниками судової гілки влади.

Рівні комунікації – комунікація здійснюється на місцевому, регіональному та загальнодержавному рівнях.

Ступені комунікації – особливості або етапи взаємодії різних суб'єктів комунікації судової гілки, що відображають необхідність та доцільність комунікації як на рівні окремого органу, так і необхідність та доцільність координованих спільних заяв або дій кількох органів судової гілки влади.

Суб'єкти комунікації – органи та установи судової гілки влади (ВРП, ВККСУ, РСУ, ДСА та її структурні підрозділи, НШСУ, ССО та її структурні підрозділи, суди України) та їх працівники (керівники, певні відповідальні особи, прес-секретарі, судді-речники, помічники суддів-речників тощо).

Комунікаційна політика – це система принципів, підходів, методів, інструментів, які використовуються суб'єктами комунікації судової гілки влади у взаємодії із стейкхолдерами, цільовими аудиторіями задля досягнення мети комунікації, в тому числі у кризових ситуаціях.

Кризова комунікація – один із напрямків комунікаційної політики, який використовується в разі виникнення неординарної ситуації для забезпечення ефективного та швидкого інформування стейкхолдерів та цільових аудиторій про цю подію чи ситуацію задля їх належного сприйняття та розуміння або ж інформування про заходи, які приймаються для їх вирішення.

Методи комунікації - це способи збору та передачі інформації від суб'єктів комунікації до стейкхолдерів та навпаки (моніторинг медіа, прес-конференції, інтерв'ю, публікації на сайтах та в соціальних мережах, а також інші способи взаємодії).

Моніторинг – це систематичне збирання та аналіз інформації, яка поширюється стейкхолдерами щодо судових справ або діяльності судів та органів і установ системи правосуддя з метою виявлення недостовірної або упередженої інформації, з'ясуванні позицій та реакцій стейкхолдерів та цільових аудиторій, а також для плануванні та удосконаленні комунікаційної політики.

Інструменти комунікації - це технічні засоби, які допомагають здійснювати комунікацію (телефони, електронна пошта, месенджери, соціальні мережі, відеоконференції та інші засоби зв'язку).

Суддя-речник – суддя, обраний/обрана зборами суду, як особа, уповноважена реалізовувати комунікаційну політику суду (висвітлювати офіційну позицію від імені суду, брати участь у публічних заходах за участю представників ЗМІ та інших стейкхолдерів).

Помічник судді-речника – працівник суду, який призначається за поданням судді-речника та надає йому допомогу в реалізації комунікаційної політики суду, а у певних випадках самостійно здійснює повноваження із реалізації такої комунікаційної політики.

Прес-центр (прес-служба) органу/установи судової гілки влади – структурний підрозділ відповідного органу/установи судової влади, який забезпечує оперативну комунікацію зі стейкхолдерами, координує інформаційні заходи та сприяє розповсюдженню відкритої та прозорої інформації в межах реалізації комунікаційної політики.

Працівник прес-центру (прес-секретар) – це фахівець, відповідальний за забезпечення ефективної комунікації між органом/установою судової влади та стейкхолдерами.

Інформаційні матеріали – документи, цифрові носії, відеоматеріали, зображення тощо, які містять інформацію про актуальні та резонансні справи, які розглядаються судами, про їх рішення, а також іншу інформацію про діяльність органів та установ судової гілки влади, що може представляти інтерес для стейкхолдерів та цільових аудиторій.

Актуальна справа – справа або питання, які є предметом розгляду суду, органу чи установи системи правосуддя, що є важливими на момент їх розгляду через їх теперішній чи майбутній вплив на окремі цільові аудиторії, суспільство, політику або економіку вцілому.

Резонансна справа – справа або питання, які є предметом розгляду суду, органу чи установи системи правосуддя, що привертають значну увагу окремих цільових аудиторій через значимість для суспільства, свій складний характер або відомості про учасників справи, які відомі широкому загалу.

Юридична етика – сукупність правил поведінки, норм та принципів, що визначають етичні стандарти діяльності фахівців у галузі права, включаючи суддів, адвокатів, прокурорів та інших учасників правової системи, в тому числі у питаннях конфіденційності, презумпції невинуватості та неупередженості.

Стаття 3 Основні принципи комунікаційної політики судової гілки влади.

1. Комунікаційна політика судової влади базується на таких принципах:

Відкритість – забезпечення доступності інформації про діяльність судових органів для громадян, ЗМІ та інших стейкхолдерів.

Прозорість – усунення будь-яких бар'єрів у доступі до інформації про діяльність судової гілки влади та активне розповсюдження необхідної інформації.

Своєчасність – проведення моніторингу та надання актуальної інформації про судові рішення, новини та події, пов'язані з роботою судових органів.

Діалог – встановлення ефективних каналів зв'язку зі стейкхолдерами, сприяння обміну думками та відгуків щодо роботи судової гілки влади.

Багаторівневність – адаптація комунікаційної політики до різних рівнів судової гілки влади, включаючи місцеві, регіональні та загальнодержавні органи.

Цілеспрямованість – спрямування комунікаційної політики на досягнення конкретних цілей, таких як підвищення довіри до судової гілки влади та розуміння її ролі в суспільстві.

Професійність – забезпечення високого рівня професіоналізму та юридичної етики у комунікації зі стейкхолдерами та цільовими аудиторіями (правдивість інформації, дотримання вимог щодо конфіденційності, презумпції невинуватості, неупередженості).

Рівність – недискримінаційний підхід до надання інформації, гарантування рівного доступу до інформації для всіх стейкхолдерів та цільових аудиторій.

Зворотний зв'язок – аналіз відгуків та реакції стейкхолдерів на комунікаційні зусилля та врахування результатів цього аналізу при формуванні подальшої комунікаційної політики.

Адаптивність – гнучкість комунікаційної політики, здатність до швидкої реакції на зміни у ситуації та потребах стейкхолдерів.

Інтеграція – координація комунікаційних зусиль між різними органами судової влади та іншими зацікавленими сторонами, сприяння спільному формуванню позитивного іміджу судової гілки влади.

Культура комунікації – розвиток культури відкритого і конструктивного діалогу між судовою гілкою влади, стейкхолдерами та цільовими аудиторіями, зосередження на спільних цінностях, правах та свободах громадян.

II. Організаційно-структурні аспекти комунікації

Стаття 4 Відповідальні суб'єкти комунікації

1. Органи та установи судової гілки влади (ВРП, ВККСУ, РСУ, ДСА та її структурні підрозділи, НШСУ, ССО та її структурні підрозділи, суди України) є основними суб'єктами комунікації в межах покладених на них специфічних завдань, функціональних обов'язків та компетенцій.

2. Кожен орган та установа судової гілки влади розробляє та затверджує власну комунікаційну політику, яка повинна відповідати меті, завданням та основним принципам цієї Концепції, а також враховувати специфіку їхньої роботи.

3. У кожному органі та установі судової гілки влади з числа їх працівників визначаються особи, відповідальні за реалізацію комунікаційної політики.

Стаття 5 Загальні засади комунікації судів

1. Основними суб'єктами, які реалізують комунікаційну політику суду, є суддя-речник та помічник судді-речника.

2. Збори суддів кожного суду першої, апеляційної та касаційної інстанції обирають щонайменше одного суддю-речника, з числа суддів цього суду.

3. Якщо в суді запроваджена спеціалізація з розгляду справ певних категорій – у суді може бути обрано декілька суддів-речників.

4. Суддя-речник, має право на додаткового помічника, який надає йому допомогу в реалізації комунікаційної політики суду, а у певних випадках самостійно здійснює повноваження із її реалізації.

5. Збори суддів кожного суду на підставі пропозицій судді-речника затверджують комунікаційну політику суду на поточний рік.

6. В окремих установах та органах судової гілки влади комунікаційну політику суду можуть здійснювати інші працівники (прес-секретарі) або структурні підрозділи (прес-центри), визначені рішеннями уповноважених осіб (керівників державної служби, в тому числі і за погодженням спеціально-визначених суб'єктів, наприклад за згодою ТУ ДСА, ДСА)

Стаття 6 Права та обов'язки судді-речника.

1. Суддя-речник має право:

Вільно отримувати інформацію про діяльність суду, який він представляє, з метою виконання своїх функцій з комунікації.

Мати доступ до необхідних інструментів комунікації, використовувати всі доступні комунікаційні засоби, включаючи прес-релізи, зустрічі з ЗМІ, соціальні мережі та інші канали інформації, для надання відповідної, своєчасної та точної інформації про діяльність суду.

Відповідати на запити від ЗМІ, громадськості та інших стейкхолдерів у рамках своєї компетенції та повноважень.

Брати участь у роботі конференцій, семінарів та інших наукових, навчальних та інформаційних заходах, спрямованих на підвищення професійної компетентності та підтримку розвитку комунікаційної політики суду.

Отримувати допомогу від суддів-речників вищих судів, від прес-служби Ради суддів України, інших органів та установ системи правосуддя у питаннях, які виникають при здійсненні покладених на нього повноважень.

На зменшення судового навантаження у зв'язку із виконанням своїх обов'язків.

2. Суддя-речник зобов'язаний:

Дотримуватися законів, норм професійної етики, принципів незалежності, неупередженості та відкритості у своїй діяльності.

Своєчасно та адекватно інформувати громадськість та ЗМІ про актуальні та резонансні справи та події у судовій гілці влади, забезпечуючи точність, об'єктивність та повноту наданої інформації.

Взаємодіяти з судьями-речниками інших судів, обмінюватися інформацією та досвідом у сфері комунікації, стимулювати розвиток партнерства та співпраці.

Підтримувати постійний діалог із ЗМІ та громадськістю, працювати над покращенням іміджу судової влади, сприяти підвищенню рівня довіри до судової системи.

Вживати заходів для запобігання поширенню неправдивої або спотвореної інформації про судову владу, реагувати на такі випадки, забезпечуючи відновлення правдивості та об'єктивності інформації.

Систематично оцінювати результати своєї комунікаційної діяльності, вдосконалювати методи та інструменти комунікації, відстежувати зміни в інформаційному середовищі та адаптувати свою роботу відповідно до них.

Додержуватися принципів конфіденційності та законодавства про захист персональних даних у своїй комунікаційній діяльності, не розголошувати інформацію, яка має обмежений доступ або є відомою лише в рамках службового становища.

Подавати на розгляд зборів суддів проект комунікаційної політики суду на поточний рік, інформувати збори суддів про свою діяльність та успішність реалізації комунікаційної політики.

3. Неналежне виконання суддею-речником своїх обов'язків та невиконання ним своїх функцій може бути підставою для дострокового припинення його повноважень зборами суддів, а також підставою дисциплінарної відповідальності відповідно до чинного законодавства.

Стаття 7 Права та обов'язки суддів, які відправляють правосуддя

1. Судді, які відправляють правосуддя, мають право:

Брати участь у розробці комунікаційної політики суду.

Бути незалежними від будь-якого незаконного впливу.

На повагу до своєї особи, суду та судової діяльності в цілому, забезпечуючи при цьому безсторонність суду.

Бути захищеними від збирання, зберігання, використання та поширення інформації з метою дискредитації або впливу на безсторонність суду.

Не коментувати розгляд справи до її завершення, з метою збереження принципу безсторонності, об'єктивності та таємниці ухвалення судового рішення (за винятком надання інформації щодо руху судової справи та вже ухвалених у ній рішень, якщо ця інформація не є конфіденційною).

Отримувати актуальну інформацію щодо політики комунікації судів в межах свого регіону та юрисдикції, про найкращі практики у сфері комунікації під час

відправлення правосуддя, проходити регулярні навчання, брати участь у семінарах або тренінгах з питань комунікації.

2. Судді, які відправляють правосуддя, зобов'язані:

Дотримуватись основних принципів комунікаційної політики судової гілки влади.

Взаємодіяти з суддями-речниками, їх помічниками з метою забезпечення ефективної комунікації та відкритості судової гілки влади, надаючи інформацію про свої справи та рішення, а особливо у резонансних та актуальних справах.

Забезпечувати відкритість судових засідань, оприлюднення судових рішень та матеріалів, відповідно до діючого законодавства та процесуальних норм.

Дотримуватися правил забезпечення доступу до судової інформації та діловодства, включаючи своєчасне надання інформації сторонам судового процесу та іншим зацікавленим особам (стейкхолдерам).

Протидіяти будь-яким спробам впливу на суд та суддів, які мають на меті дискредитацію або порушення неупередженості та безсторонності суду.

Стаття 8 Особливості утворення прес-центрів/прес-служб судів, їх права та обов'язки

1. Основними суб'єктами комунікації в судах є судді-речники та їх помічники.

2. В окремих випадках, залежно від рівня суду, його інстанційності, кількості стейкхолдерів, обсягу рішень, заходів та видів діяльності, питомої ваги актуальних та резонансних справ, які перебувають на розгляді, наявності достатнього фінансування, в окремих судах можуть бути утворені прес-центри/пресслужби.

3. Прес-центри та їхні працівники мають ті ж права та обов'язки, що і судді-речники та помічники суддів-речників.

4. Рішення про утворення прес-центру приймається керівництвом суду (за погодженням з Радою суддів України) на підставі аналізу потреб у комунікаційних ресурсах, наявності фінансових засобів та обсягу роботи, який виконують судді-речники та їх помічники.

5. Прес-центри повинні співпрацювати з суддями-речниками та їх помічниками, а також з іншими відповідальними особами органу/установи судової влади, забезпечуючи координацію комунікаційної діяльності та взаємодію зі стейкхолдерами.

6. Прес-центри мають дотримуватися загальних принципів та засад комунікаційної політики судової гілки влади, а також виконувати відповідні права та обов'язки, визначені для них законодавством, внутрішніми документами органу/установи судової влади та керівництвом прес-центру.

Стаття 9 Організація взаємодії між судами різних інстанцій

1. Суди різних інстанцій забезпечують взаємодію та обмін інформацією з метою координації комунікаційних зусиль та підвищення рівня прозорості та відкритості судової гілки влади.

2. Взаємодія між судами різних інстанцій здійснюється через суб'єктів комунікації (суддів-речників, їх помічників, прес-центри) та передбачає:

Обмін інформацією щодо актуальних та резонансних справ, ухвалених судових рішень, судової практики та актуальних аспектів судової діяльності;

Забезпечення однакового підходу до комунікаційних політик та їх реалізації;

Забезпечення доступу до інформації про діяльність судової гілки влади для стейкхолдерів;

Співпрацю у проведенні спільних комунікаційних заходів, таких як прес-конференції, семінари, навчання та інші заходи, спрямовані на підвищення рівня довіри до судової гілки влади;

Обмін досвідом та найкращими практиками у сфері комунікації.

3. Взаємодія між судами різних інстанцій здійснюється з дотриманням принципів поваги до судової незалежності та добросовісності, а також забезпечення конфіденційності судової інформації та захисту персональних даних сторін процесу. Відповідно до цих принципів, суди та їх працівники повинні взаємодіяти на основі взаємоповаги, професійної етики та спільної відповідальності за реалізацію комунікаційної політики судової гілки влади.

4. Суди різних інстанцій сприяють розвитку та удосконаленню системи комунікації в судовій гілці влади, зокрема шляхом:

Виявлення та аналізу потреб стейкхолдерів та цільових аудиторій у сфері інформації про діяльність судової гілки влади, а також пропонування пріоритетних напрямів розвитку комунікаційних засобів та технологій;

Поширення найкращих практик та інноваційних методів комунікації між судами різних інстанцій, а також стимулювання навчання та розвитку професійних навичок працівників у сфері комунікації;

Організації та участі у спільних проектах, програмах та ініціативах, спрямованих на розвиток та зміцнення комунікаційної політики судової гілки влади, в тому числі на національному та міжнародному рівнях.

Суди різних інстанцій можуть встановлювати форми та механізми взаємодії, зокрема шляхом створення робочих груп, електронних мереж чи інших форм спілкування (групових чатів тощо), спрямованих на забезпечення ефективного обміну інформацією та координації дій.

Координація дій з реалізації комунікаційної політики здійснюється від суду вищої інстанції до суду першої інстанції через визначених суб'єктів комунікації.

Стаття 10 Роль Ради суддів України у координації дій з реалізації комунікаційної політики судів

1. Рада суддів України через Комунікаційний комітет та прес-службу забезпечує координацію дій між судами різних інстанцій у сфері комунікаційної політики на найвищому рівні.

2. Рада суддів України:

- розробляє та затверджує типові Положення про комунікаційну політику судів;
- здійснює моніторинг та оцінку ефективності комунікаційної політики судів;
- сприяє розвитку комунікаційних навичок суддів та суддів-речників, а також поширенню передового досвіду та найкращих практик у галузі судової комунікації;
- надає методичну допомогу суб'єктам комунікації судів у питаннях реалізації комунікаційної політики, а особливо у випадках, що потребують кризової комунікації (**Приклад:** коли те чи інше судове рішення (справа) стають резонансними/актуальними, набувають розголосу і потреба належної комунікації в короткі строки виходить з місцевого на регіональний або загальнодержавний рівень);
- здійснює розробку та оновлення навчальних програм, проведення семінарів, тренінгів та інших заходів для суб'єктів комунікації.

Стаття 11 Створення інфо-медіа центрів

1. Для забезпечення ефективної комунікації між судами та громадськістю, ЗМІ та іншими стейкхолдерами на регіональних або міжрегіональних рівнях, утворюються судові інфо-медіа центри. Їх діяльність спрямована на поширення об'єктивної інформації про роботу судів, освітлення актуальних судових справ та проблем судової системи.

2. Судові інфо-медіа центри на своєму рівні забезпечують інформаційну підтримку судам, сприяють підвищенню прозорості судової влади та забезпечують доступ громадськості до інформації про роботу судів в регіоні або регіонах.

3. Рішення про утворення регіональних або міжрегіональних інфо-медіа центрів ухвалюється Радою суддів України після консультацій з ДСА України.

4. Загальнодержавний Інфо-медіацентр судової влади, який включає сучасні студії для запису та розповсюдження різного роду програм та матеріалів на судову тематику утворюється при Раді суддів України. Загальнодержавний Інфо-медіацентр сприяє популяризації судової влади, освітленню актуальних судових справ, а також роз'ясненню громадянам їх прав та обов'язків.

5. Інфо-медіацентр судової влади при Раді суддів України співпрацює з судовими іншими інфо-медіа центрами та координує їх діяльність, забезпечує обмін передовим досвідом та найкращими практиками у галузі судової комунікації.

Стаття 12 Єдиний веб-портал судової гілки влади

1. З метою спрощення доступу до інформації про діяльність центральних установ правосуддя та судів на різних рівнях та в межах певних регіонів/юрисдикцій, створюється єдиний веб-портал судової гілки влади.

2. Єдиний веб-портал судової гілки влади адмініструється уповноваженими особами різних органів та систем правосуддя в межах відповідних розділів, що відведені для них.

3. Єдиний веб-портал судової гілки влади має бути структурований таким чином, щоб він слугував ефективним інформаційним ресурсом для широкого кола стейкхолдерів. Головна сторінка порталу повинна містити банери усіх установ системи правосуддя та судів, які відображають по 5 актуальних/резонансних новин/подій кожної установи/інституції.

4. Дизайн і структура веб-порталу мають бути логічними, зручними для користувачів та простими у використанні. Кожен банер установи має відкривати доступ до новини на сайті відповідного суду або інституції судової гілки влади.

5. Відповідні установи та органи судової влади забезпечують регулярне оновлення інформації на їх банерах на єдиному веб-порталі судової гілки влади.

Розділ III. Професійні стандарти та навчання з комунікації

Стаття 13. Роль суддів-речників та осіб, відповідальних за комунікацію

1. Судді-речники та особи, відповідальні за комунікацію, забезпечують ефективну комунікацію між органами судової влади та громадськістю, ЗМІ та іншими стейкхолдерами.

2. Судді-речники та особи, відповідальні за комунікацію, повинні дотримуватися високих професійних стандартів, етичних принципів та принципу конфіденційності в процесі здійснення своїх обов'язків.

Стаття 14. Навчання та сертифікація судових працівників з комунікації

1. Органи судової влади забезпечують регулярне навчання суддів-речників та осіб, відповідальних за комунікацію, з метою підвищення їх професійних знань та навичок у галузі комунікації.

2. Встановлюються вимоги до сертифікації судових працівників, які займаються комунікацією, з метою забезпечення їх кваліфікації та професіоналізму.

Стаття 15. Розвиток культури комунікації в середовищі судової гілки

1. Органи судової влади сприяють розвитку культури комунікації в середовищі судової гілки, включаючи створення сприятливих умов для обміну досвідом та навчання з комунікації.

2. Рада суддів України, через Комунікаційний комітет, організовує регулярні зустрічі, конференції та семінари для суддів-речників та осіб, відповідальних за комунікацію, з метою обміну кращими практиками, виявлення та вирішення поточних проблем у сфері комунікації.

3. Органи судової влади співпрацюють з міжнародними організаціями, експертами та іншими стейкхолдерами для розвитку та впровадження інноваційних підходів та інструментів у галузі комунікації.

4. Органи судової влади розробляють та впроваджують програми з підвищення обізнаності та відповідальності суддів та судових працівників щодо важливості комунікації та прозорості в їхній роботі.

5. З метою забезпечення довіри до судової системи та підвищення рівня прозорості, органи судової влади активно використовують сучасні інформаційні технології, зокрема соціальні медіа, для спілкування з громадськістю та ЗМІ.

Розділ IV. Забезпечення ефективної комунікації з громадськістю

Стаття 16. Канали комунікації з громадськістю

1. Відповідальні суб'єкти використовують різні канали комунікації для надання інформації стейкхолдерам та спілкування з ними, зокрема офіційні веб-сайти, соціальні мережі, прес-релізи, прямі звернення, відео- та аудіоматеріали.

2. Для забезпечення більш ефективної комунікації зі стейкхолдерами, створення якісного контенту, надання об'єктивної інформації про роботу судів, освітлення актуальних судових справ та проблем судової системи з дотриманням принципів прозорості судові медіацентри можуть використовуватися як канали комунікації.

Стаття 17. Взаємодія з ЗМІ та іншими медіа-платформами

1. Суб'єкти комунікації активно співпрацюють з представниками ЗМІ та іншими медіа-платформами для поширення достовірної та своєчасної інформації про судову діяльність.

2. Судові медіацентри, судді-речники та особи, відповідальні за комунікацію, надають інформаційну та методичну підтримку ЗМІ та медіа-платформам, забезпечують доступ до необхідних даних, організовують брифінги, прес-конференції та інші заходи.

Стаття 18. Організація громадських консультацій та зустрічей

1. Відповідальні суб'єкти комунікації організують громадські консультації та зустрічі з громадськістю, представниками ЗМІ та іншими стейкхолдерами з метою врахування думки громадськості, поліпшення іміджу судової системи, а також розвитку партнерства між судами, громадськістю та ЗМІ.

2. Під час організації громадських консультацій та зустрічей слід враховувати інтереси різних груп населення, рівень їхньої освіченості та специфіку окремих регіонів.

3. Громадські консультації та зустрічі можуть проводитись у різних форматах, таких як круглі столи, семінари, вебінари, відкриті дні, дискусії тощо, залежно від потреби та можливостей.

Розділ V. Моніторинг та оцінка ефективності комунікаційної політики

Стаття 19. Встановлення критеріїв та показників ефективності комунікації

1. Для оцінки ефективності комунікаційної політики встановлюються критерії та показники, що характеризують рівень досягнення поставлених цілей, зокрема забезпечення прозорості судової діяльності, розвиток партнерства з громадськістю та ЗМІ, зміцнення довіри до судової системи.

2. Показники ефективності комунікації можуть включати, але не обмежуються наступними аспектами: кількість опублікованих новин та аналітичних матеріалів, рівень відгуків та взаємодії в соціальних мережах, рівень задоволеності громадськості, зміна рівня довіри до судової системи.

Стаття 20. Регулярне проведення соціологічних досліджень та аналізу зворотного зв'язку

1. Органи судової влади проводять регулярні соціологічні дослідження, аналізують зворотний зв'язок від громадськості та ЗМІ, а також враховують результати такого аналізу для вдосконалення комунікаційної політики.

2. Результати соціологічних досліджень та аналізу зворотного зв'язку можуть бути використані для адаптації стратегії комунікації, врахування потреб різних груп населення та виявлення проблемних зон у комунікаційній діяльності судів.

Стаття 21. Звітність та контроль за виконанням комунікаційної політики

1. Органи судової влади, судові медіацентри, судді-речники та особи, відповідальні за комунікацію, забезпечують систематичну звітність про виконання комунікаційної політики, враховуючи показники ефективності та результати соціологічних досліджень.

2. Контроль за виконанням комунікаційної політики здійснюється на різних рівнях, включаючи внутрішній аудит, перевірку з боку відповідальних структурних підрозділів, а також зовнішній контроль з боку громадськості та ЗМІ.

3. У разі виявлення проблем або невідповідності показників ефективності комунікаційної політики встановленим критеріям, проводиться аналіз причин такої ситуації, а також розробляються та впроваджуються відповідні заходи щодо її усунення та покращення комунікаційної діяльності.

Розділ VI Фінансування та ресурсне забезпечення

Стаття 22. Пріоритети бюджетування комунікаційних заходів

1. Органи судової влади, судові медіацентри, судді-речники та особи, відповідальні за комунікацію, повинні пріоритетно розглядати фінансування комунікаційних заходів в рамках своїх бюджетів, забезпечуючи достатній рівень ресурсів для реалізації стратегії комунікації.

2. Планування бюджету на комунікаційні заходи повинно враховувати вартість розвитку та підтримки комунікаційних інфраструктур, організацію навчань, проведення досліджень, розробку та реалізацію інформаційних кампаній, а також взаємодію з ЗМІ та іншими медіа-платформами.

Стаття 23. Залучення додаткових ресурсів та партнерств

1. З метою підвищення ефективності комунікаційної політики, органи судової влади та судові медіацентри можуть залучати додаткові ресурси, включаючи кошти з міжнародних донорських програм, грантів, спонсорських внесків, а також ресурси громадських організацій.

2. Забезпечення взаємодії та партнерства з громадськими організаціями, академічними установами, ЗМІ, міжнародними організаціями та іншими зацікавленими сторонами може сприяти підвищенню якості та результативності комунікаційних заходів, а також забезпечити позитивний вплив на імідж судової системи.

Стаття 24. Підтримка двосторонніх та регіональних контактів у сфері судової комунікації

1. Органи судової влади, судові медіацентри та судді-речники повинні активно підтримувати двосторонні та регіональні контакти з колегами у сфері судової комунікації, сприяючи обміну досвідом та навчанню.

Стаття 25. Міжнародне співробітництво та обмін досвідом

1. З метою підвищення ефективності комунікаційної політики, органи судової влади та судові медіацентри повинні розширювати міжнародне співробітництво, активно взаємодіяти з міжнародними організаціями та партнерами з інших країн для обміну досвідом та розвитку кращих практик у сфері судової комунікації.

Стаття 26. Механізми перегляду та актуалізації комунікаційної політики судової гілки влади

1. Для забезпечення своєчасного відповіді на зміни у сфері судової комунікації та на основі отриманої зворотного зв'язку, органи судової влади та судові медіацентри повинні регулярно переглядати та актуалізувати комунікаційну політику, а також вдосконалювати практики комунікації з громадськістю.

2. Механізми перегляду та актуалізації комунікаційної політики можуть включати проведення внутрішніх аудитів, консультацій з експертами та громадськістю, аналіз виконання планів комунікації, регулярні засідання робочих груп з питань комунікації та інші інструменти, спрямовані на покращення комунікаційної політики та забезпечення її актуальності.

3. Результати перегляду та актуалізації комунікаційної політики повинні бути доведені до відома всіх зацікавлених сторін для забезпечення прозорості та відкритості процесу.